

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1256

Vragen van het lid **Bruins** (ChristenUnie) aan de Staatssecretaris van Onderwijs Cultuur en Wetenschap over *de benoeming van de voorzitter van de Raad van Toezicht van de NPO* (ingezonden 6 januari 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 22 januari 2016).

Vraag 1

Kent u het bericht «VPRO-directeur; RvT van NPO heeft schijn van politieke partijdigheid»?¹ Wat vindt u van dit bericht?

Antwoord 1

Ja. Zie voorts het antwoord op de vragen 3, 4 en 5.

Vraag 2

Kunt u de Kamer nader informeren over de procedure die is gevolgd bij het zoeken naar leden voor de nieuwe Raad van Toezicht? Kunt u nader toelichten hoe de benoemingscommissie tot stand is gekomen? Kan nader worden toegelicht op welke wijze de profielschets voor de samenstelling en organisatie van de Raad van Toezicht tot stand is gekomen? Op welke wijze is de onafhankelijkheid van de benoemde kandidaten geborgd?

Antwoord 2

De benoemingsprocedure voor de raad van toezicht is als volgt verlopen. Een onafhankelijk wervings- en selectiebureau heeft functieprofielen opgesteld, zowel voor de individuele leden als voor de gewenste samenstelling van de raad van toezicht als geheel. Daar hebben het Ministerie van OCW, de (inmiddels) vorige raad van toezicht en de raad van bestuur van de NPO, de gezamenlijke ondernemingsraden van de NPO en de omroeporganisaties input voor geleverd. Politieke kleur of voorkeur was geen criterium. Onafhankelijk kunnen functioneren van politiek, overheid of welke andere belangen dan ook, was dat wel. De profielschetsen zijn, gelijktijdig met advertenties in drie landelijke dagbladen gepubliceerd. Op basis van deze openbare sollicitatieprocedure heeft het wervingsbureau in samenwerking met een onafhankelijke benoemingsadviescommissie de selectie gedaan. Ik ben niet

¹ 4 januari 2016; <http://www.mediajournaal.nl/2016/01/04/vpro-directeur-rvt-van-npo-heeft-schijn-van-politieke-partijdigheid.html>

bij de selectie betrokken geweest. Voor de benoemingsadviescommissie zijn leden gezocht die een open en onafhankelijke blik hebben op de maatschappelijke, bestuurlijke en politieke context waarbinnen de publieke omroep opereert, op governance vraagstukken en op de moderne inzichten over de rol van toezichthouders, ook in internationaal perspectief. De benoemingsadviescommissie is bij ministerieel besluit ingesteld. Dit besluit is met de daarbij behorende taakopdracht gepubliceerd in de Staatscourant. In de taakopdracht is bepaald dat de benoemingsadviescommissie onafhankelijk is en zijn eigen werkwijze vaststelt. Dat betekent niet alleen dat de commissie geen politieke beïnvloeding toelaat, maar ook dat vanuit de politiek geen pogingen worden gedaan tot beïnvloeding. Verder is in de taakopdracht benadrukt dat het essentieel is dat de te benoemen raad van toezicht onafhankelijk is en dat selectie dient te geschieden op basis van deskundigheid, competenties en de vaardigheid om door deelbelangen heen naar het belang van de gehele landelijke publieke mediadienst te kijken. Bij alle kandidaten is gekeken naar huidige en vroegere politieke activiteiten en nevenactiviteiten. Beoordeeld is of en in welke mate die belemmerend zouden kunnen zijn voor het onafhankelijk functioneren als toezichthouder bij de publieke omroep. De benoemingsadviescommissie heeft een advies uitgebracht en toegelicht hoe zij tot dat advies is gekomen. Ik heb het advies integraal gevolgd.

Vraag 3, 4 en 5

Wat betekent de kritiek van de directeur van de VPRO, Lennart van de Meulen, op de onafhankelijkheid van de voorzitter van de Raad van Toezicht voor het functioneren van de Raad van Toezicht?

Is het u bekend of deze kritiek breed wordt gedeeld?

Deelt u de mening dat de schijn van partijdigheid moet worden weggenomen? Zo ja, welke stappen gaat u ondernemen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3, 4 en 5

De onafhankelijkheid van de voorzitter en de overige leden van de raad van toezicht van de NPO staat voor mij vast. De kritiek van de heer Van der Meulen doet daar niet aan af. De Mediawet 2008 bepaalt immers dat de publieke omroep en zijn organen onafhankelijk van de politiek, overheid of welke andere belangen dan ook opereren. De leden van de raad van toezicht doen onafhankelijk en zonder last of ruggespraak hun werk. Daar is in de wervingsprocedure bij alle kandidaten uitgebreid aandacht aan besteed. Ik deel de mening dat de schijn van partijdigheid vermeden moet worden. Benoeming door de Minister van OCW vanuit zijn stelselverantwoordelijkheid betekent echter niet dat er sprake is van een politieke benoeming. Met een politieke benoeming wordt beoogd in een bepaalde functie een politieke kleur te vertegenwoordigen om van daaruit invloed uit te oefenen. Het gaat hier echter om de benoeming van een onafhankelijke raad van toezicht waarvan de benoeming gebeurt bij koninklijk besluit. Dat een raad of commissie door de overheid wordt benoemd, staat niet in de weg aan het onafhankelijk opereren. Het is in de publieke sector gebruikelijk dat een bewindspersoon een rol heeft bij benoemingen, ook als het om functies gaat waarbij het onafhankelijk functioneren van groot belang is. Ook de Raad van Europa acht het legitiem dat de Staat betrokken is bij benoemingen bij de publieke omroep, zolang de benoemingsprocedure transparant is en objectieve criteria worden gehanteerd die te maken hebben met de rol en opdracht van de publieke omroep.²

Ik vind dat de gevolgde procedure voldoende waarborgen biedt voor zorgvuldige en onpartijdige besluitvorming over benoemingen. De basis voor de werving en selectie zijn zeer uitgebreide en openbare inhoudelijke functieprofielen. Politieke voorkeur vormt daarin op geen enkele wijze een criterium. De werving en selectie wordt gedaan door een extern bureau en een onafhankelijke benoemingsadviescommissie die zijn eigen werkwijze bepaalt en onafhankelijk advies uitbrengt. Ik leg deze procedure nu ook in de wet vast.

² Guidelines on the guarantee of the independence of public service broadcasting» uit de «Recommendation No. R (96) 10 of the Committee of Ministers to member states on the guarantee of the independence of public service broadcasting» van 11 september 1996.

Van meerdere kanten zijn opmerkingen gemaakt over de onafhankelijkheid van de publieke omroep en de wijze van benoeming van toezichthouders en bestuurders. De Raad van State heeft er in zijn advies over het voorstel van wet tot wijziging van de Mediawet 2008 in verband met het toekomstbestendig maken van de publieke mediadienst aandacht voor gevraagd. En ook in het kader van de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede en Eerste Kamer zijn er veel vragen over gesteld. Ondanks het feit dat de procedure rond de benoeming van de raad van toezicht van de NPO op een transparante en onafhankelijke wijze is gegaan, heb ik in antwoord op de vele nadere vragen van de Eerste Kamer over het wetsvoorstel gezegd dat het geen kwaad kan om alle benoemingsprocedures bij organisaties in de publieke mediasector tegen het licht te houden.³ Ik zal daarvoor een serieuze verkenning doen naar de procedures voor benoemingen in de mediasector waarbij de Minister betrokken is. Het gaat dan concreet om de NPO, de RPO, de NOS, de NTR, de Ster, het Commissariaat voor de Media en het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Ik zal u de resultaten van het onderzoek en mijn reactie hierop nog in het voorjaar aan uw Kamer sturen. Dit doe ik gelijktijdig met de reactie op de motie van de leden Mohandis en Segers.⁴ De motie vraagt mij te onderzoeken hoe de benoemingen van nieuwe NPO-bestuurders het meest onafhankelijk kunnen plaatsvinden. Wijzigingen die voortvloeiende uit deze verkenning en de motie, zal ik zo mogelijk meenemen in het komende wetsvoorstel over de regionale omroep.

---

³ Nadere memorie van antwoord, Kamerstukken I, 2015/2016, 34 264, nr. F

⁴ Kamerstukken II, 2015/2016, 34 264, nr. 42